

ที่ พย ๐๐๑๙.๔/ว๖๗๖

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพะเยา
ถนนพหลโยธิน พย ๕๖๐๐๐

๑๙ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง การดำเนินงานโครงการส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะการบริหารจัดการทางการเงินของครอบครัว กิจกรรมส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะทางการเงิน (Financial Literacy)

เรียน พัฒนาการอำเภอเมือง, อำเภอจุน, อำเภอเชียงคำ, อำเภอภูกามยาว และอำเภอแม่ใจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินงานฯ

จำนวน ๑ ชุด

๒. ทะเบียนกลุ่มเป้าหมาย

จำนวน ๑ ชุด

๓. แบบรายงาน

จำนวน ๑ ฉบับ

จังหวัดพะเยา โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพะเยาได้รับแจ้งจากกรมการพัฒนาชุมชน กำหนดแนวทางดำเนินงานโครงการส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะการบริหารจัดการทางการเงินและครอบครัว กิจกรรมส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเป้าหมายมีการออมและมีทักษะในการบริหารจัดการทางการเงินของครอบครัว จำนวน ๓,๐๐๐ กลุ่ม ๆ ละ ๑๕ คน (งบประมาณกลุ่มละ ๙,๕๐๐ บาท) โดยจัดการประชุมฯ ของคณะกรรมการและสมาชิกจำนวน ๑ วัน ดำเนินการในไตรมาส ๓ จังหวัดพะเยามีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๓ กลุ่ม

เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอมอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการศึกษาแนวทางการดำเนินงาน และดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) โดยพิจารณาคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายจากกลุ่มออมทรัพย์ ระดับ ๑ และ ๒ เท่านั้น และมีให้เข้ากักบังงบประมาณตามกิจกรรมตรวจสอบสภาพทางการเงินและเสริมสร้างศักยภาพกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (๑ พัฒนาการ ๑ กลุ่มออมทรัพย์) ปี ๒๕๖๖ ทั้งนี้ให้แจ้งรายชื่อกลุ่มเป้าหมายและรายงานแผนฯ ให้จังหวัดพะเยาทราบ ภายในวันอังคารที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖ รายงานผลฯ ภายในวันพุธที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางณงนง พลภู่) วรรณคำ
พัฒนาการจังหวัดพะเยา

กลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนาชุมชน

โทร./โทรสาร ๐ ๕๔๔๔ ๙๕๔๔

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน
ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Change for Good

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

เป้าหมายการดำเนินงานตามโครงการ ส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะการเงิน

ลำดับที่	อำเภอ	ระดับ ๑	ระดับ ๒	รวม	เป้าปี ๖๖	หมายเหตุ
๑	เมือง	๘		๘	๓	
๒	จุน	๑	๔	๕	๒	
๓	เชียงคำ	๑๑	๖	๑๗	๖	
๔	ภูกามยาว	๑	๑	๒	๑	
๕	ดอกคำใต้		๑	๑	๐	
๖	แม่ใจ		๔	๔	๑	
๗	ภูซาง		๑	๑	๐	
๘	ปง			๐	๐	
๙	เชียงม่วน				๐	
		๒๑	๑๗		๑๓	

แนวทางการดำเนินงาน

ส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะการบริหารจัดการทางการเงินของครอบครัวและชุมชน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. หลักการและเหตุผล

จากผลการสำรวจข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าคะแนนความรู้ด้านเงินของคนไทยต่ำกว่าด้านอื่นและต่ำกว่าประเทศอื่นที่ทำการสำรวจ ซึ่งเป็นการสะท้อนปัญหาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในเชิงโครงสร้างและปัจเจกบุคคล สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยขาดสภาพคล่องทางการเงิน มีเงินออมไม่เพียงพอต่อการรองรับกรณีฉุกเฉินได้ ทั้งประสบปัญหาการว่างงาน เจ็บป่วย หรือช่วงที่ขาดรายได้ รวมถึงขาดการวางแผนไว้ใช้จ่ายเงินในบั้นปลายชีวิตอันเป็นหนึ่งในสาเหตุของหนี้ครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับดัชนีครอบครัวอบอุ่นโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบด้วยองค์ประกอบใน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านบทบาทหน้าที่ครอบครัว ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และด้านการพึ่งตนเองของครอบครัว ซึ่งองค์ประกอบด้านการพึ่งตนเองของครอบครัวได้กำหนดประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับหนี้สิน และการออม โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญคือจำนวนครอบครัวที่สามารถพึ่งพาตนเองด้วยการออม

กรมการพัฒนาชุมชน มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่ยึดหลักการ "ใช้เงินเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน"

โดยเน้นการออมเงินตามศักยภาพของสมาชิกให้เป็นประจำสม่ำเสมอ และเป็นแหล่งเงินทุนในชุมชนที่สมาชิกสามารถกู้ยืมเงินออมไปลงทุนเพื่อประกอบอาชีพและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนตามความจำเป็นเร่งด่วนของครอบครัวได้ โดยมีเป้าหมายในการจัดสวัสดิการชุมชนแก่สมาชิกและครอบครัว รวมถึงกลุ่มเปราะบางทางการเงินต้องได้รับความช่วยเหลือ ทั้งด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน และปัญหาการเข้าถึงบริการทางการเงิน

ทั้งในด้านการบริหารด้านสินเชื่อที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อช่วยสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ได้โดยปัจจุบันมีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ๒๓,๑๐๓ กลุ่ม จากหมู่บ้านทั้งหมด ๗๔,๙๔๔ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๘๓ มีสมาชิก ๓,๒๔๘,๕๕๐ คน เงินสั่งจะสะสมจำนวน ๔๓,๔๐๖ ล้านบาท สมาชิกกู้ยืม ไปประกอบอาชีพ จำนวน ๑,๗๓๓,๔๙๘ คน เป็นเงิน ๓๔,๕๘๒ ล้านบาท ซึ่งการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต

เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและครอบครัว และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชน ส่งผลให้ประชาชนและครอบครัวมีคุณภาพชีวิตดีมีความสุข เกิดการเกื้อกูลกันในชุมชนได้อย่างยั่งยืน

ดังนั้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามประเด็นการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ให้มีสุขภาพและสุขภาพที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ตลอดจนเป็นคนเก่งที่มีทักษะ

ความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้งให้มีทักษะที่จำเป็นต่าง ๆ

ให้เป็นพื้นฐานต่อยอดความรู้และโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการออม

การวางแผนบริหารจัดการทางการเงินของตนเองและครอบครัว จึงมีความสำคัญ อย่างยิ่ง

การเตรียมความพร้อมรองรับความเสี่ยงภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการ

มีภูมิคุ้มกันที่ดีตามหลักการและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชน จึงได้กำหนดดำเนินโครงการส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะการบริหารจัดการทางการเงินของครอบครัวและชุมชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและครัวเรือนเป้าหมายมีความอบอุ่นมีการพึ่งพาตนเองของครอบครัวได้ด้วย การส่งเสริมความรู้และการบริหารจัดการทางการเงิน

๒.๒ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและครอบครัวเป้าหมายมีการออมเพิ่มขึ้น

๒.๓

เพื่อให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป็นกลไกในการส่งเสริมประชาชนและครัวเรือนเป้าหมายในด้านการออมเพิ่มขึ้น

แนวทางการดำเนินงาน	รายละเอียดการดำเนินงาน
๑. กรมการพัฒนาชุมชน	<p><u>กำหนดเงื่อนไขของกิจกรรม</u></p> <p>๑. กรมการพัฒนาชุมชน กำหนดแนวทาง/หลักเกณฑ์การดำเนินงาน ตามเงื่อนไข ดังนี้</p> <p>๑) เป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน ๓,๐๐๐ กลุ่ม ที่มีผลการประเมินศักยภาพกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับ ๑ หรือ ๒ เท่านั้น (โดยมิให้ซ้ำกับงบประมาณ ตามกิจกรรม ตรวจสอบสภาพทางการเงินและเสริมสร้างศักยภาพกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (๑ พัฒนากร ๑ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต)</p> <p>๒) สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และประชาชนในหมู่บ้านหรือหมู่บ้านใกล้เคียงที่ยังไม่ได้สมัครเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หรือครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. /ครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ในระบบTPMAP ในหมู่บ้านที่เป็นที่ตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตเป้าหมาย จำนวน ๓,๐๐๐ กลุ่ม ๆ ละ ๑๕ คน รวมจำนวน ๔๕,๐๐๐ คน</p>
๒. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด	<p>สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด : ดำเนินการดังนี้</p> <p>๑. <u>จัดทำคำสั่งทีมขับเคลื่อนการออมและการพัฒนาทักษะทางการเงินระดับอำเภอ</u> อย่างน้อยอำเภอละ ๑ ทีม ๆ ละ ๓-๕ คน (ไตรมาส ๑-๒) ประกอบด้วย</p> <p>๑) พัฒนากรผู้รับผิดชอบงานทุนชุมชนของอำเภอหรือ พัฒนากรผู้ประสานงานตำบลหมู่บ้านเป้าหมาย</p> <p>๒) เครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตระดับอำเภอ จำนวน ๑-๒ คน</p>

แนวทางการดำเนินงาน

รายละเอียดการดำเนินงาน

- ๓) ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน/ผู้นำสตรี หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสม จำนวน ๑-๒ คน
- ภารกิจทีมขับเคลื่อนฯ
- ๑) สร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินของครัวเรือนในชุมชนโดยการเพิ่มวงเงินสัจจะของสมาชิก
 - ๒) รณรงค์ส่งเสริมการออมของคนในชุมชนโดยการเพิ่มจำนวนสมาชิกกลุ่ม
 - ๓) ให้ความรู้และพัฒนาทักษะทางการเงินแก่ครัวเรือนคนในชุมชน
 - ๔) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครัวเรือนในหมู่บ้าน/ชุมชน ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเป็นวิถีชีวิต เช่น การสร้างวินัยทางการเงิน
- การปลูกผักสวนครัวเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร
- การพัฒนาอาชีพโดยการรวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่มอาชีพ
- ๕) การวางแผนการใช้จ่ายทางการเงิน
 - ๖) ส่งเสริมให้ครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. /ครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ในระบบTPMAP ให้เป็นกลุ่มเป้าหมายของกิจกรรมฯ
- ๗) ประสานกับหน่วยงานสถาบันทางการเงิน เพื่อส่งเสริมให้ความรู้ด้านการพัฒนาทักษะทางการเงินแก่กลุ่มเป้าหมาย
 - ๘) ติดตาม แนะนำ ให้คำปรึกษา กลุ่มครัวเรือนเป้าหมายคนในหมู่บ้านชุมชน
 - ๙) สรุปรายงานผลของการดำเนินงาน
- ตามแบบที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด
- ๒.
- จังหวัดดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างทีมขับเคลื่อนการออมและการพัฒนาทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) แก่ทีมฯ จำนวน ๑ วัน (ไตรมาส ๒) เนื้อหาประกอบด้วย
- ๑) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินด้วยการออมเงิน
- การจัดทำบัญชีครัวเรือน
- ๒) การพัฒนาทักษะทางการเงินของสมาชิกและประชาชน โดยหน่วยงานภาคี (สถาบันการเงิน) เช่น ธนาคารออมสิน ธกส. ธนาคารไทยเครดิต ฯลฯ
 - ๓)
- จัดทำแผนการขับเคลื่อนการส่งเสริมการออมและการพัฒนาทักษะทางการเงิน ระดับอำเภอ
- ๔) มอบหมายภารกิจ

แนวทางการดำเนินงาน	รายละเอียดการดำเนินงาน
๓. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ	<p>ดำเนินการดังนี้</p> <p>ส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) จำนวน ๑ วัน (ไตรมาส ๓) จำนวน ๓,๐๐๐ กลุ่ม ๆ ละ ๑๕ คน (สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เกา+ใหม่) รวมจำนวน ๔๕,๐๐๐ คน</p> <p>ขอบเขตเนื้อหา</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) ๒. การให้ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓. สร้างความเข้าใจในระเบียบการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ๔. รับสมัครสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ๕. จัดทำแผนเพื่อการลดหนี้ จัดทำบัญชีครัวเรือน จำนวน ๔๕,๐๐๐ คน และส่งเสริมการออมด้วยการเพิ่มการออมของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต (กลุ่มเป้าหมายจำนวน ๔๕,๐๐๐ คน) ๖. ฝึกอาชีพกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔๕,๐๐๐ คน <p>งบประมาณ : ๒๘,๕๐๐,๐๐๐ บาท (กลุ่มละ ๙,๕๐๐ บาท เป็นค่าใช้จ่ายตัวอย่างเช่น ค่าวิทยากร ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารว่าง ค่าวัสดุฝึกอาชีพ เป็นต้น)</p>
๔. การรายงานผล	<p>จังหวัดดำเนินการดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จัดส่งคำสั่งทีมขับเคลื่อนการออมและการพัฒนาทักษะทางการเงินระดับอำเภอ ภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๖ ๒. จัดส่งทะเบียนกลุ่มเป้าหมายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตโครงการส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะการบริหารจัดการทางการเงินของครอบครัวและชุมชน กิจกรรมส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) ภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๖ ๓. จัดส่งแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการส่งเสริมการออมและการพัฒนาทักษะการบริหารจัดการทางการเงินของครอบครัวและชุมชน ภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๖

<p>แนวทางการดำเนินงาน</p>	<p>รายละเอียดการดำเนินงาน</p> <p>๔.</p> <p>รายงานผลตามแบบรายงานผลประชาชนเป้าหมายได้รับการส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะการบริหารจัดการทางการเงินของครอบครัวและชุมชน ภายในวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๖</p> <p><u>ตามแบบรายงานที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด</u></p>
<p>๕. ตัวชี้วัดกิจกรรม</p>	<p>จำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมการออมและพัฒนาทักษะทางการเงินมีการออมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๔๕,๐๐๐ คน</p>

